

SPIS TREŚCI

WSTĘP	7
„ODKRYWANIE” UKRAINY	7
PROPONOWANA STRATEGIA „ODKRYWANIA”	10
NAJWAŻNIEJSZE INSPIRACJE BADAWCZE	12
O PERSPEKTYWIE IDEOLOGICZNEJ	12
HISTORIA MYŚLI SPOŁECZNEJ JAKO HISTORIA IDEI NARODOWEJ	17
NARÓD W PERSPEKTYWIE SOCJOLOGII KULTURY	20
O KONCEPCJI PRACY	22
PODSTAWOWE KATEGORIE BADAWCZE	24
„IDEOLOGIA NARODOWA”	24
INTELEKTUALISTA W ROLI „NARODOWEGO IDEOLOGA”	26
O CELACH I STRUKTURZE PRACY	29
I. BLIŻSZE I DAŁSZE KONTEKSTY UKRAIŃSKIEJ MYŚLI O NARODZIE	35
KONTEKST HISTORYCZNY	35
OD KIEDY ISTNIEJE NARÓD UKRAIŃSKI?	35
UKRAIŃSKIE ODRODZENIE NARODOWE W XIX WIEKU	40
Drahomanow i Hruszewskyj	42
Podstawowa periodyzacja	46
KONTEKST POLITYCZNY	49
KONTEKST IDEOLOGICZNY	56
II. WIACZESŁAW ŁYPYŃSKYJ (WACŁAW LIPIŃSKI) (1882–1931), CZYLI NARÓD JAKO IDEA CIĄGŁOŚCI	61
ELEMENTY BIOGRAFII INTELEKTUALNEJ I POLITYCZNEJ ŁYPYŃSKIEGO	63
„NARÓD” JAKO KATEGORIA PODSTAWOWA	71
TEORIA ELIT	85
UKRAINA MIĘDZY WSCHODEM A ZACHODEM	92
DYLEMATY UKRAIŃSKIEGO KONSERWATYZMU NIEPODLEGŁOŚCIOWEGO	102
PODSUMOWANIE	108
III. DMYTRO DONCOW (1883–1973), CZYLI NARÓD W PERSPEKTYWIE WSZECHOGARNIAJĄCEJ TEORII POLITYKI	110
ŻYCIORYS POLITYCZNY I INTELEKTUALNY	112

IDEOLOGIA NARODOWA NA SŁUŻBIE POLITYKI	120
NARÓD JAKO NARZĘDZIE POSTĘPU – UKRAINA JAKO CZYNNIK REWOLUCJI	123
NARÓD JAKO PAŃSTWO – UKRAINA JAKO CZĘŚĆ MITTELEUROPY	125
NARÓD JAKO ZADANIE HISTORYCZNE – UKRAINA JAKO BASTION EUROPY	127
NARÓD JAKO WOLA – UKRAINA JAKO MANIFESTACJA SIŁ NATURY	131
NARÓD W PLANIE „FASZYZMU” – UKRAINA JAKO <i>STURM UND DRANG</i> EPOKI	143
NARÓD JAKO TRWANIE – UKRAINA JAKO KONGLOMERAT RAS	151
„PORTRET PSYCHICZNY” UKRAIŃCA – STRATEGIA UODPORNIEŃ NARODU W WALCE Z PRZECIWNIKAMI	159
NACJONALIZM – TEORETYCZNE ŹRÓDŁA UZASADNIENI	177
PODSUMOWANIE – „NACJONALIZM INTEGRALNY”	189
IV. OLGIERD BOCZKOWSKYJ (1885–1939), CZYLI JAK MOŻLIWA JEST „AKADEMICKA” NAUKA O NARODZIE ŻYCIE	191
NACJOLOGIA	199
POJĘCIE NARODU	200
„FILOZOFIA” NARODU	207
GENEZA NARODU	210
NARÓD I PAŃSTWO	217
„NACJOLOGIA”	223
PATRONI IDEOWI „NACJOLOGII”	225
NACJOGRAFIA	234
SCHEMATY PREZENTACJI	234
UKRAINA JAKO ZJAWISKO POWTARZALNE	239
UKRAINA JAK WYJĄTEK	247
NAUKA I IDEOLOGIA	253
V. MYKYTA SZAPOWAŁ (1882–1932), CZYLI ZŁUDZENIA „OBIEKTYWISTYCZNEJ” TEORII NARODU	257
BIOGRAFIA POLITYCZNA I INTELEKTUALNA	260
POSTAWA BUNTU. POETA I KRYTYK LITERACKI	272
IDEOLOGIA NEONARODNICTWA (1917–1920). WIZJONER REWOLUCYJNEGO PRZEWROTU	276
„SOCJOLOGIA UKRAIŃSKIEGO ODRODZENIA” (LATA DWUDZIESTE). TEORETYK PROCESU WYZWOLENIA	289

NAUKA JAKO „NARZĘDZIE WYZWOLENIA”	289
FUNKcjONALISTYCZNA I „OBIEKTYWISTYCZNA” KONCEPCJA NARODU	293
„KLASOWY” I „MIĘDZYNARODOWY” CHARAKTER NARODU UKRAIŃSKIEGO	298
TEORIA ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ	303
KRYTYKA „BOLSZEWIZMU”	311
DROGA DO WYZWOLENIA I WIZJE PRZYSZŁOŚCI UKRAINY	314
„SOCJOLOGIA OGÓLNA”. OSTATNIE LATA ŻYCIA. TEORETYK NAUK SPOŁECZNYCH	318
PODSUMOWANIE	329
VI. MYKOŁA SKRYPNYK (1872–1933), CZYLI KATEGORIA NARODU W PERSPEKTYWIE UNIWERSALISTYCZNEJ IDEOLOGII	332
SKRYPNYK JAKO DZIAŁACZ POLITYCZNY	335
SKRYPNYK JAKO „IDEOLOG” NARODU UKRAIŃSKIEGO	365
POJĘCIE NARODU I „PROBLEMU NARODOWEGO”	365
„DWA FRONTY WALKI Z NACJONALIZMEM”	375
„NARODOWA W FORMIE, PROLETARIACKA W TREŚCI”	382
SKRYPNYK JAKO DZIAŁACZ I „IDEOLOG”	395
ZAKOŃCZENIE	398
UKRAIŃSCY IDEOLOGOWIE NARODOWI – PRÓBA PORÓWNAŃ	398
NARÓD UKRAIŃSKI	406
POLSKA A UKRAINA	409
BIBLIOGRAFIA	415
REZIUME	432
SUMMARY	437
INDEKS NAZWISK	443